

אֵצְנֹת

כס"ד, ע"א, ע"ב, ע"ג

לְשִׁמְךָ שְׂפָתַי

פְּרָשַׁת מִקֵּט

מִיחֻדָּת וְהִנֵּחַ בְּקַפְיָהּ לְצַד חֵבְרוֹ. בְּהִגִּיעַ הַמִּתְנָה הָעֲסוּפָה לְמִקְבַּל הַמִּתְנָה שֶׁגָּלָה כִּי כָּל שָׂבֵר עֲטוּף בְּנִפְרָד, נִתְגַּלָּה קִלְוֹנוֹ שֶׁל הָעֲשִׂיר הַקֶּמֶץ.

שָׁמַע הַפְּנִי מִנְחָם אֶת הַדְּבָרִים וְנִעֲנָה בְּמוֹסֵר הַשֶּׁלֶל נֹקֵב: אֵין שְׁלֵם מִלֵּב שְׂבוּרִי! וְכִבֵּר נֹאמֵר 'לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה', אֲלֵא שָׁמָּה פְּנִים יֵשׁ לָנוּ כְּשֶׁאֲנוּ בָּאִים וּמְנוֹפְפִים בְּגֹאֲוָה עִם ה' לֵב נִשְׁבֵּר' שְׁלָנוּ וְעוֹטְפִים אוֹתוֹ בְּעִטְיָפָה לֹאמֵר: רֵאוּ נָא אֵיזָה 'לֵב נִשְׁבֵּר' מֵהֲדָר וּמִפְאָר יֵשׁ לָנוּ ('הַפְּנִי מִנְחָם' ח"א עמוד רמו).

מִי שִׂידַע מֵעֲנוּתָנוֹתוֹ כִּבֵּר אֵינוֹ נִחְשָׁב כְּעֵנוּ

אֶת הַסִּבָּה שְׁשׁוּרְפִים בְּשִׁרְפַת הַפָּרָה אֲדַמָּה, גַּם אֶת עֵץ הָאֶרֶז וְגַם אֶת הָאֲזוּב, כְּפִי שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר י"ט ו'): 'וְלִקַּח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֲזוּב וּשְׁנֵי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ שִׁרְפַת הַפָּרָה', וְהִלּוֹא יוֹדְעִים אָנוּ שֶׁעֵץ הָאֶרֶז מְסַמֵּל אֶת הַגֹּאֲוָה וְאֵלּוּ הָאֲזוּב מְסַמֵּל אֶת הָעֲנוּהָ (רש"י ויקרא י"ד ד), וְהִיא אֲפּוֹא רֵאוּי לְשִׁרְף רַק אֶת עֵץ הָאֶרֶז, כְּסַמֵּל לְכָךְ שֶׁרֵאוּי לְבִטֵּל אֶת הַגֹּאֲוָה, וְלֹא לְשִׁרְף אֶת הָאֲזוּב שֶׁמְסַמֵּל אֶת הָעֲנוּהָ. אֲלֵא הַסִּבֵּר הַרְה"ק הַחֲדוּשִׁי הַר"ם ז"ע"א, שֶׁשִׁרְפַת הָאֲזוּב בָּאָה לומר שֶׁאֲכֹן לֹא רֵאוּי לוֹ לְאָדָם שִׁרְיָגֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּעֵנוּ וְלֹא יֵהָא לוֹ שׁוּם הַרְגֵּשׁ מִזֶּה גּוֹיָא שֶׁהוּא מְשַׁפֵּיל אֶת עֲצָמוֹ כְּאֲזוּב, שֶׁכֵּן עֲנוּהָ אֲמִתִּית הִיא לֹא לְדַעַת אֶת הַיּוֹתֵף עֵנוּ, וְאֵלּוּ מִי שִׂידַע מֵעֲנוּתָנוֹתוֹ כִּבֵּר אֵינוֹ נִחְשָׁב כְּעֵנוּ ('ליקוטי הר"ם').

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

לוֹ שְׂדוּכִים כָּלָל, עַד שֶׁפָּנָה אֵלָיו אַחַד מִיִּדְּיוֹ וְאָמַר לוֹ: דַּע לָךְ שֶׁהַסִּבָּה שֶׁאֵין מְצִיעִים לָךְ שְׂדוּכִים הִיא מִפְּנֵי שֶׁאַתָּה גֹּאֲוָתָן, וְכִי מִי רוֹצֵה חֲתָן בַּעַל גֹּאֲוָה? לְכַשְׁתְּהִיָּה עֵנוּ וְשִׁפְלָה, יִצִּיעוּ לָךְ שְׂדוּכִים כְּהֵנָּה וְכֵהֵנָּה. עֲשֵׂה הַבְּחוּר כְּעֲצָתוֹ שֶׁל יְדִידוֹ וְהַחַל מִתְנַהֵג בְּעֲנוּהָ, מִקְדָּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם וּמְדַבֵּר עִם כָּלִם בְּגִבָּה הַעֵינִים. מִשְׁרָאוֹ הַשְּׂדֻכָּנִים אֶת הַשְּׁנֵי הַפְּתָאוּמִי שֶׁחָל בּוֹ הַחֲלוֹ שׁוּב לְדַבֵּר בּוֹ נִכְבְּדוֹת. אֲלֵא שֶׁכִּבֵּר בְּשִׂדּוּךְ הָרֵאוּשׁוֹן נִעֲנָה הַבְּחוּר וְגַעַר בְּשִׂדְכָן: אֵינוֹ מִבִּין מַה דַּעְתְּכֶם כְּשֶׁאַתֶּם מְצִיעִים לִי שְׂדוּכִים כְּאֵלֶּה, וְהִלּוֹא בְּיָמִים עָבְרוּ שֶׁהֵיוּ בִּי כָּל הַמַּעֲלוֹת, וְרַק חֶסְרוֹן אַחַד שֶׁהֵייתִי גֹּאֲוָתָן, סִרְבִּיתִי לְשִׁמְעַת הַצְּעוֹת אֵלָיו, עֲתָה שֶׁהֵנִי גַּם עֵנוּ וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ כָּלִיל הַמַּעֲלוֹת, עַל אַחַת כְּמָה וְכֵמָה שֶׁאֵינוֹ מוֹכֵן לְשִׁמְעַת הַצְּעוֹת שֶׁכֵּאלוֹ ('אז נדברו' סיון תשל"ט).

אֵין שְׁלֵם מִלֵּב שְׂבוּרִי!

נִסַּע פַּעַם הַרְה"ק הַפְּנִי מִנְחָם זִיע"א לְשִׁמְחַת נִשׁוּאִיו. בְּאֲמַצַּע הַדְּרָה, דוֹרוֹן דְּרִשָּׁה שֶׁהִיָּה בְּרִכְבּ נֶפֶל וְהַתְּנַפֵּץ בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה סִפֵּר אַחַד מִבְּנֵי הַמְּשַׁפְּחָה לְנוֹסְעִים: מַעֲשֵׂה בְּעֲשִׂיר קֶמֶץ שֶׁבִקֵּשׁ לְהַעֲנִיק כְּלִי יָקָר כְּמִתְנָה לְקִרְוָבוֹ, אֲלֵא שֶׁהַכְּלִי הַתְּנַפֵּץ לְשִׁבְרִים. מַה עֲשֵׂה אוֹתוֹ קֶמֶץ? צֹוָה עַל מִשְׁרָתוֹ לְעִטֵּף אֶת הַשְּׂבָרִים וְלְהוֹבִיל אֶת הַמִּתְנָה לְיַעֲדָה, תּוֹךְ כְּדִי שֶׁהַקֶּמֶץ מְשַׁעַר שֶׁהַמְּקַבֵּל יִחְשַׁב שֶׁבְּגִלְלַת טְלִטּוּלֵי הַדְּרָה אֵרַע מַה שֶׁאַרְעֵה וְנִשְׁבָּרָה הַמִּתְנָה. דָּא עָקָא שְׁאוֹתוֹ מְשִׁרַת לֹא יֵרַד לְסוֹף דַּעַת אֲדוֹנוֹ וְאֶרֶז אֶת שְׂבָרֵי הַכְּלִי בְּנִפְרָד, כָּל שְׂבֵר וְשִׁבֵּר נִעְטָף בְּעִטְיָפַת מִתְנָה

עֲנוּהָ אֲמִתִּית

וְלִקַּח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֲזוּב וּשְׁנֵי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ שִׁרְפַת הַפָּרָה (י"ט, ו').

אֵין עֲנוּהָ אֲמִתִּית נִמְצָאת אֲלֵא בְּמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עֲלֶיהָ כָּלָל, וְכָל הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא עֵנוּ אֵין גֹּאֲוָתָן גָּדוֹל מִמֶּנּוּ. דוֹמָה הוּא לְאוֹתוֹ כְּמֵר שֶׁסִּפְרוּ עָלָיו לְפָנָיו רַבְּנוּ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִיע"א כִּי עֵנוּ אֲמִתִּי הוּא. הַתְּפִלָּא הַבַּעַל שֵׁם טוֹב מְאֹד, שֶׁכֵּן דְּבַר זֶה שֶׁל מִדַּת הָעֲנוּהָ בְּלִתי מְצוּי הוּא כְּמַעֲט, עַל אַחַת וְכֵמָה שֶׁאֵין הַדְּבַר מְצוּי אֲצֵל כְּמֵר גּוֹי, מְקוֹר הַטְּמָאָה. נִמְנָה הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְגַמֵּר בְּנִפְשׁוֹ לְבַדֵּק בְּעֲצָמוֹ אֶת סוּד הַדְּבַר, וְהִלְךְ אֲצֵל כְּמֵר עֵנוּ זֶה בְּכַדִּי לְחַקֵּר אַחֲרֵי מַעֲשָׂיו וְהַלִּיכּוֹתָיו. שָׁהָה הַבַּעַל שֵׁם טוֹב בְּבֵיתוֹ, וּמִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּדַק אַחֲרֵי יְחֻסָּיו עִם הַבְּרִיּוֹת וְלִמְרָבָה הַפְּלָא מְצָא כִּי אֲכֹן אֲמִת נְכוֹן הַדְּבַר: עֵנוּ אֲמִתִּי הוּא הַכְּמֵר, וְכִי לֹא נִמְצָא כָּל דְּפִי בְּשִׁפְלוּתוֹ. גְּדֻלָּה פְּלִיאָתוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב פִּי כְּמָה וְכֵמָה: כִּיצַד יִתְכֵן הַדְּבַר? מִשְׁנַפְרַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב מְכַמֵּר עֵנוּ זֶה בְּכַדִּי לְשׁוּב לְבֵיתוֹ שֶׁבְּמִזְבִּיחוֹ, וְנִפְשׁוֹ עֲגוּמָה עָלָיו, פְּנָה אֵלָיו הַכְּמֵר בְּלִחְיָשָׁה וְשִׁאָלוֹ: וּבְכֵן, מַה דַּעְתְּךָ עַל עֲנוּתָנוֹתֵי? אֲכֹן, עֵנוּ אֲמִתִּי אַתָּה! הַשִּׁיב לוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, וְדַעְתּוֹ נְחָה עָלָיו ('אוצר משלי חסידים' אות טו').

הָעֵנוּ הַגֹּאֲוָתָן

הַרְה"ק ה'אֲמֵרִי חַיִּים' זִיע"א הִיָּה רְגִיל לְסַפֵּר: מַעֲשֵׂה בְּבַחֲרוֹ אַחַד מְכַשֵּׁר שֶׁהִגִּיעַ לְפִרְקוֹ, אֲלֵא שֶׁכָּל שִׂדּוּךְ שֶׁהִצִּיעוּ לוֹ הִיָּה דוּחָה אוֹתוֹ בְּטַעֲנָה שֶׁאֵין זֶה לְפִי כְּבוֹדוֹ. נִלְאוּ הַשְּׂדֻכָּנִים מִלְּהַצִּיעַ לוֹ שְׂדוּכִים. הַתְּעַצֵּב הַבְּחוּר עַל כֵּךְ שֶׁאֵין מְצִיעִים

חִידוֹן אֵצְנֹת - נוֹשֵׂא פְּרִים - עַל אֵיזָה פְּרִיטָה ה' מְצוּהָ אֶת מִשָּׁה "עֲשֵׂה לָךְ", בְּפִרְשָׁה זוֹ?

פִּתְרוֹן הַחִידָה - פְּרִשְׁת תּוֹרִיעַ:

ש. בֵּאלוֹ שְׁנֵי הַקְּטָרִים מוֹזְכֵּרֵת אֵשׁ בְּפִרְשָׁתוֹ?
ת. א. הַתּוֹרָה דִּנְהָה בְּמִקְרָה בּוֹ אָדָם לּוֹקֵה בְּצִרְעַת עַל מִכּוֹת אֵשׁ (כּוּוּיָה) שֶׁהַחֲלִימָה (ויקרא י"ג כד). ב. בְּגִדִים שֶׁלִּקּוּ בְּצִרְעַת חַיִּיבִים לְהִשְׁרֵף בָּאֵשׁ (ויקרא י"ג נב, ו).

שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוּר מְתִיבְתָא מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהַדָּר":

פְּרִשְׁת תּוֹרִיעַ:

ה' יַעֲקֹב רִיזוּמָן מְבִית שְׁמֵשׁ.

פִּתְרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יְפּוֹרְסָמוֹ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

הַפּוֹתְרִים נִכְוָנוּ יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה עַל סִידוּר מְתִיבְתָא מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהַדָּר".

אֶת הַפְּתוּרָנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוּחַ אֵלָינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי

לְמַסְפַּר פֶּקֶס: 077-470-26-81

אוֹ לְמֵיִל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטוֹלְפוֹן.

בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיּוֹן "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

